

Flamandzki

Właściwości językowe danego dialektu nie decydują o tym, czy stanie się on podstawą języka standardowego. Osiągnięcie rangi języka standardowego przez jakiś dialekt jest częstokroć skutkiem tego, iż posługują się nim akurat ci, którzy przewodzą politycznie lub posiadają władzę gospodarczą lub też ci, którzy nadają ton w dziedzinie kultury.

Pozostałe dialekty tracą następnie na znaczeniu i już w mniejszym stopniu wpływają na kształtowanie się języka standardowego.

Począwszy od XIII w. wśród prowincji niderlandzkich niezwykle istotną rolę odgrywały miasta flamandzkie, przede wszystkim Brugia, Iper i Gandawa. Flamandzkie eposy rycerskie, epos zwierzęcy Van den Vos Reynaerde, legenda maryjna Beatrijs wreszcie twórczość Jacoba van Maerlanta przyczyniły się do rozkwitu literatury w hrabstwie Flandrii. W Niderlandach językiem wzorcowym stał się w ten sposób dialekt Flandrii.

Upadek Brugii jako portu morskiego i centrum handlu zaczął się w XIV wieku. Przyczyniły się do tego powikłania w stosunkach międzynarodowych wskutek Wojny Stuletniej między Anglią i Francją oraz zamulenie rzeki Zwin, nad którą leżała Damme ? przedporcie Brugii. W ciągu XIV i XV stulecia pozycję hegemonia przejęła od Flandrii Brabancja. Nadszedł czas wielkich książąt burgundzkich. Jeden z nich, Filip Dobry, podporządkował sobie niemal wszystkie prowincje niderlandzkie. Po raz pierwszy zjednoczono Niderlandy politycznie. W roku 1430 Filip Dobry rozszerzył swe panowanie na Brabancję. Od tego czasu datuje się intensywny rozwój miast brabanckich : Antwerpia rozwinęła produkcję surowego angielskiego sukna, a z czasem przejęła rolę Brugii jako najważniejszy port w prowincjach niderlandzkich.

W 1430 r. przeniesiono do Brukseli rezydencję książęcą, a Mechelen stało się siedzibą Wielkiej Rady książąt burgundzkich. W Lowanium w roku 1425 założony został uniwersytet. Twórczość mistyczna Jana Ruusbroeka, świeckie i religijne utwory teatralne, jak mirakl Marieken van Nieumeghen (Marieken z Nijmegen) bądź moralitet Elckerlijc (Każdy), są świadectwem brabanckiej świetności. Wskutek nowej sytuacji gospodarczej, politycznej i kulturalnej flamandzki język standardowy, jaki zaczął się już krystalizować, wzbogacony został licznymi elementami brabanckimi.

(Źródło: Vandenputte O., Koch J. *Niderlandzki. Język dwudziestu milionów Holendrów i Flamandów*.
Stichting Ons Erfdeel, Rekkem 1992)

Flamandzki

Wpisał Erik-Jan Kuipers

Piątek, 19. Październik 2012 09:45 - Zmieniony Piątek, 19. Październik 2012 09:56
